

Miljø, Plan og Teknik
2019

Handleplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter i Slagelse Kommune

2019-2021

Indholdsfortegnelse

Forord	3
Status	4
Tildelte ressourcer i rottebekæmpelsen.....	7
Overordnet mål for rottebekæmpelse	7
Nye mål for forebyggelse og bekæmpelse af rotter.....	8
Effektiv rottebekæmpelse.....	8
1. Bekæmpelse med intelligente fælder.....	8
2. Reducere giftforbruget.....	8
3. Implementering af RotteWeb.....	9
4. Vildtfodringspladser	9
Fokus på kloakrotter.....	10
5. Opsætning af rottespærrer	10
6. Hurtigere udbedring af defekte kloakker og afløbsinstallationer	10
7. Opsætning af kloakfælder	11
Samarbejde mellem den kommunale rottebekæmpelse og SK Forsyning.....	11
Privat bekæmpelse i Slagelse Kommune.....	12
Referencer	12

Forord

Rotter er uønsket i Danmark, da rotter kan forårsage bygningskader og sprede sygdomme til mennesker og dyr. Derfor skal rotter forebygges og bekæmpes.

Slagelse Kommune har – som resten af Danmark - oplevet en stærkt stigende antal af rotteanmeldelser. Antallet af rotteanmeldelser er i perioden 2011 til 2018 fordoblet til i alt ca. 3500 anmeldelser om rotter årligt. I samme periode har vi konstateret, at rotterne er blevet mere resistente for gift.

Rottehandleplanen er udarbejdet på baggrund af kravene i rottebekendtgørelsen¹ samt en politisk beslutning om øget fokus på forebyggelse og bekæmpelse af rotter i Slagelse Kommune.

Med denne rottehandlingsplan igangsætter Slagelse Kommune et tiltag for at opnå en mere effektiv og forebyggende rottebekæmpelse med mindst muligt giftforbrug.

Handleplanen beskriver de tiltag, som Slagelse Kommune har valgt at fokusere på i den kommende 3-årige periode 2019-2021.

¹ Bekendtgørelse nr. 1686 af 18. december 2018 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter

Status

I Slagelse Kommune udføres rottebekæmpelsen af Entreprenørservice, som har 3 faste autoriserede medarbejdere til opgaven. Entreprenørservice har ligeledes 2 medarbejdere mere med autorisation, som kan indgå ved akutte situationer, sygdom eller lignende.

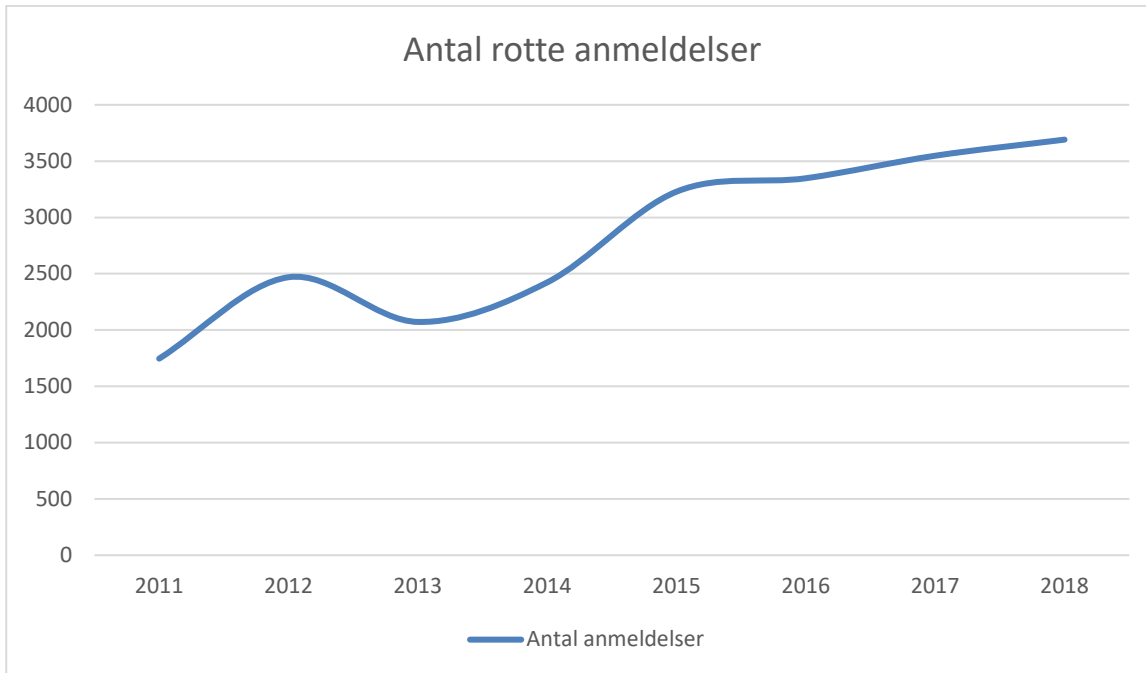
Antallet af anmeldelser er grafisk afbilledet i tabel 1 og figur 1, og viser at antallet af rotteanmeldelser stiger i Slagelse Kommune. Da antallet af rotteanmeldelser også er stigende på landsplan, anses stigningen som et generelt problem. En forklaring kunne være, at der i en lang årrække har været milde vintre i Danmark.

Tabel 1: Udvikling gennem årene fra 2011-2018.

Årstal	Rotte-anmeldelser	Tilsyn	Tilsyn pr. anmeldelse	Antal kg gift udlagt	Gram gift/pr anmeldelse	Kloakrelaterede anmeldelser
2011	1746	-	-	2213,30	1268	-
2012	2469	-	-	2336,02	947	-
2013	2072	3911	1,89	1387,00	669	68
2014	2423	5131	2,12	1322,06	546	119
2015	3229	8202	2,54	1498,09	464	98
2016	3348	12919	3,86	1666,41	498	111
2017	3548	11817	3,33	1372,00	387	135
2018	3691	13447*	3,64	1087,37	295	100**

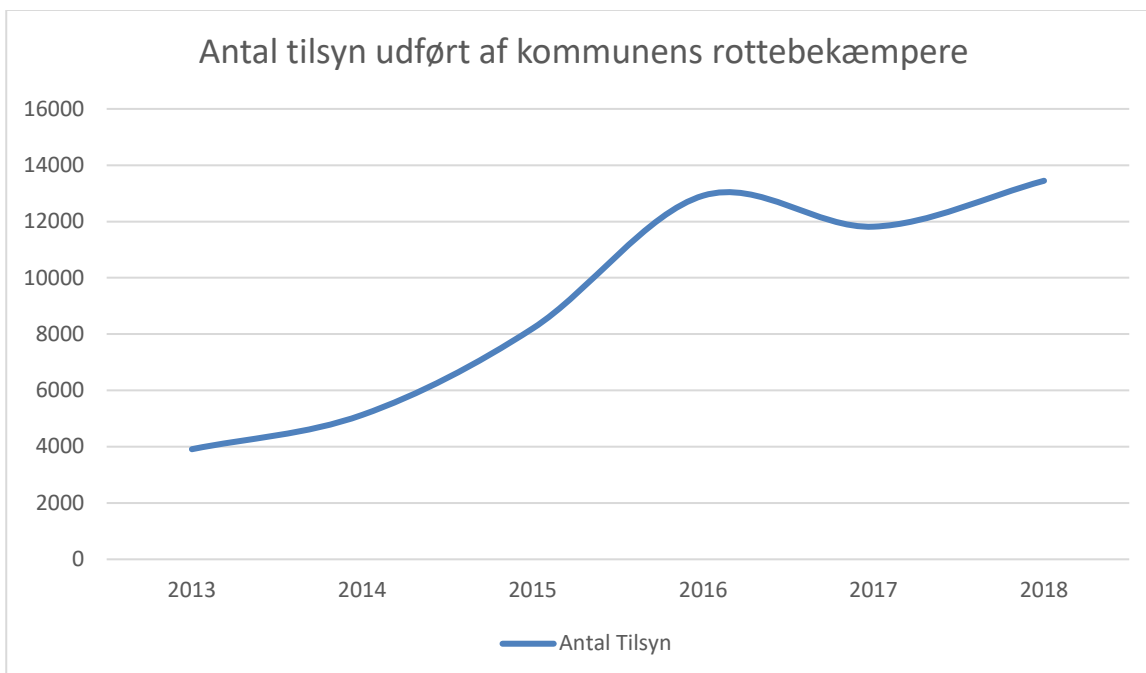
*Tallet er beregnet, da antallet af tilsyn fra september mangler grundet skift af it-system.

** Tallet er beregnet, da antallet af kloakrelaterede anmeldelser for perioden januar til september mangler grundet skift af it-system.



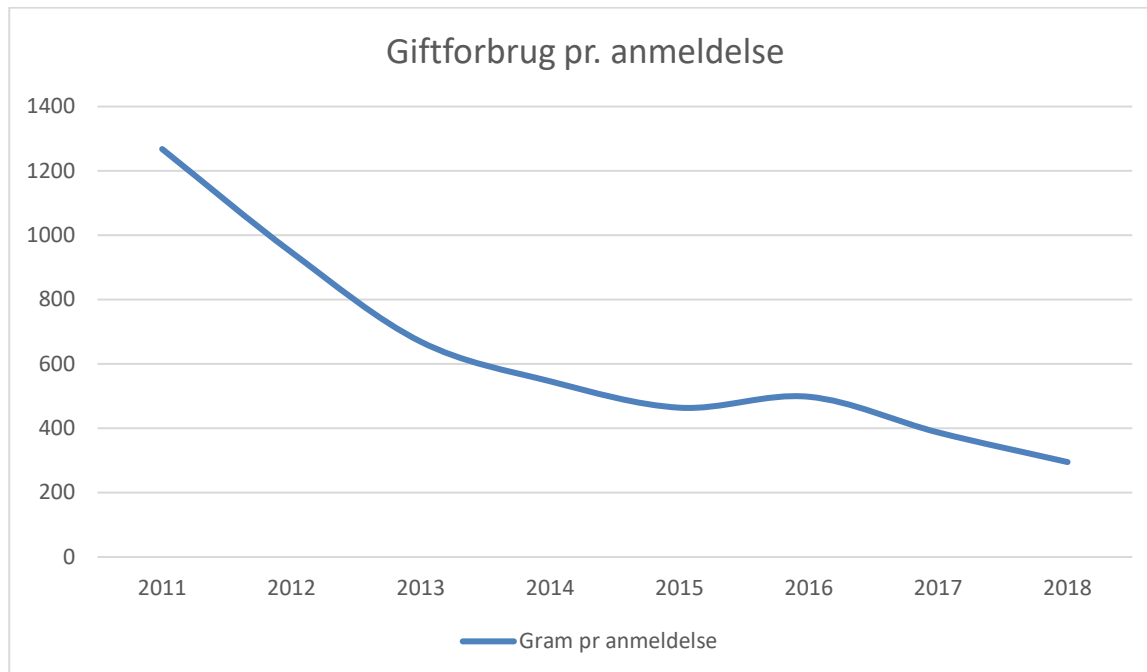
Figur 1: Antallet af anmeldelser gennem årene fra 2011-2018.

Som det ses på figur 2 har de mange anmeldelser forårsaget en stigning i antal tilsyn udført af rottebekæmperne. Dette er et tegn på, at rottebekæmperne generelt har travlt med at følge det stigende antal anmeldelser. En stigning i antallet af anmeldelser medfører også, at det kan være vanskeligt at foretage alle tilsyn lige effektivt med dertilhørende dialog, afgrænsning af problematikker og løsninger heraf. Herunder at forebyggende kampagner nedprioriteres.



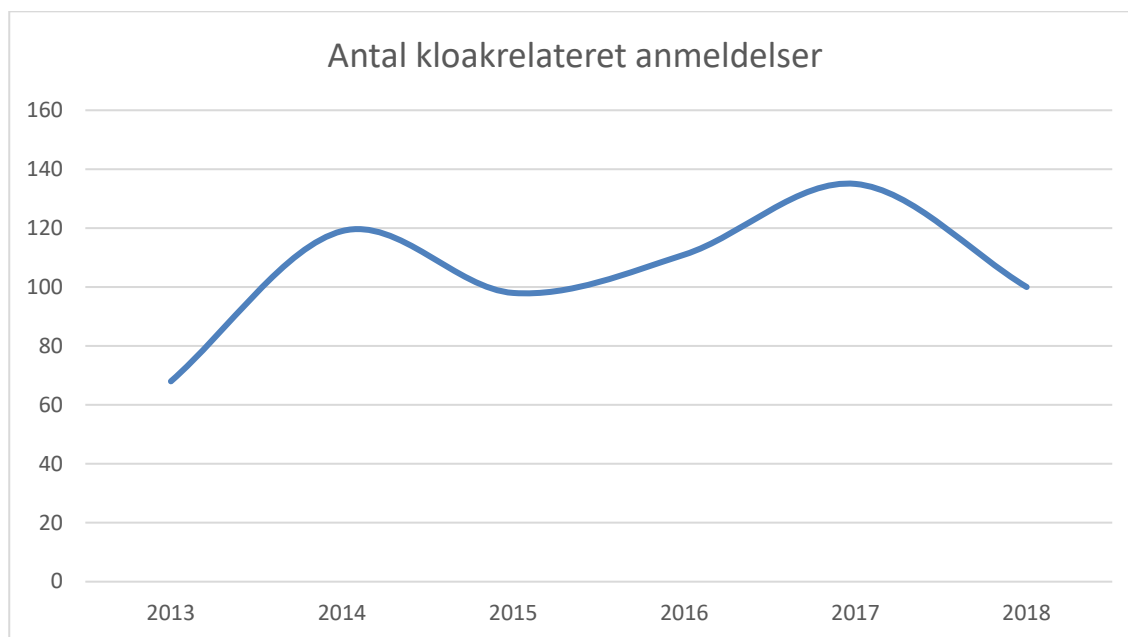
Figur 2: Antal tilsyn udført af rottebekæmpere i 2013-18

En af målsætningerne i kommunens rottehandleplan 2016-18 var, at kommunen skulle nedbringe mængden af gift pr. anmeldelse. Som det kan ses på figur 3 er giftforbruget pr. anmeldelse faldet siden 2013, dog med en lille stigning i år 2016. Slagelse Kommune vurderer, at der fortsat er et behov for at fokusere på dette i den kommende planperiode.



Figur 3: Antal gram gift pr. anmeldelse

Et af succeskriterierne i den forhenværende handleplan var, at der ville være færre kloakrelaterede anmeldelser. Som det ses i figur 4 har dette ikke været resultatet. Der vil derfor fortsat være fokus på dette i den nuværende planperiode.



Figur 4: Antal kloakrelaterede anmeldelser

Tildelte ressourcer i rottebekæmpelsen

Den kommunale rottebekæmpelse i Slagelse Kommune er gebyrfinansieret. I 2018 er gebyret fastsat som 0,0614‰ af ejendomsværdien. I 2019 er der afsat ca. 4 mio. kr. til bekæmpelse og forebyggelse af rotter i Slagelse Kommune.

Beløbet dækker udgifter til bekæmpelse (Entreprenørservice), elektronisk anmeldesystem, elektroniske fælder og opgaver forbundet med myndighedsarbejdet og administration af rotteområdet.

Området skal hvile i sig selv, og et evt. over-eller underskud indregnes derfor i gebyret efterfølgende år.

I de kommende år må det forventes, at der vil ske mindre stigninger i rottegebyret som følge af de nye krav, der stilles i rottebekendtgørelsen om bl.a. etablering af rottespærre på private institutioner og sygehuse.

Overordnet mål for rottebekæmpelse

”Effektiv forebyggende rottebekæmpelse med mindst muligt giftforbrug”

Rotter er utrolige vanskelige at komme til livs. De seneste års milde vintre har bevirket, at antallet af rotter er steget markant, samtidig med at rotter viser tegn på resistens overfor gift.

Effektiv rottebekæmpelse betyder bl.a., at kommunen investerer i elektroniske rottefælder, som sparer tid på tilsyn, og implementerer it-systemet ”RotteWeb”, så rottebekæmpelsen kan målrettes. Forebyggende rottebekæmpelse betyder, at kommunen bekæmper rotter i kloaker og på offentlige grønne arealer.

Mindst muligt brug af gift betyder, at kommunen ønsker at halvere forbruget af gift indenfor 3 år. For at understøtte det overordnede mål for den kommunale rottebekæmpelse har Slagelse Kommune valgt 7 områder, som er beskrevet nedenfor.

Effektiv rottebekæmpelse

1. Bekæmpelse med intelligente fælder
2. Reducere giftforbruget
3. Implementering af RotteWeb
4. Vildtfodringspladser

Fokus på kloakrotter

5. Opsætning af rottespærre
6. Udbedring af defekte kloakker og afløbsinstallationer
7. Opsætning af kloakfælder

Nye mål for forebyggelse og bekæmpelse af rotter

Effektiv rottebekæmpelse

1. Bekæmpelse med intelligente fælder

Slagelse Kommune vil fokusere på en effektiv bekæmpelse og forebyggelse af rotter. Ved at investere i intelligente fælder kan både tilsynene, bekæmpelsen og forebyggelsen effektiviseres.

De intelligente fælder fås i forskellige former, men er alle smarte ved, at de er monteret med et simkort, der sender besked til rottebekæmperne, når der er gået en rotte i fælden. Det betyder, at rottebekæmperne ikke skal tjekke fælderne fast, men i stedet kan nøjes med at tjekke fælderne, når der er fangst. Rottebekæmperne sparer derved tid, der kan bruges i andre sager, mens rottebekæmpelsen stadig finder sted, hvor de intelligente fælder er placeret. Det forventes derfor, at rottebekæmperne vil få færre tilsyn pr. anmeldelse, og de kan i stedet bruge tiden på andre tilsyn og til mere forebyggende arbejde.

De intelligente fælder vil især blive brugt i situationer, hvor det er vanskeligt for rottebekæmperne at komme til – fx indendørs skunke, loftsrum og lignende, men også på steder, hvor det ikke er lovligt eller hensigtsmæssigt at benytte gift. Det kan være på grønne områder, i kommunens nye skraldespande eller på offentlige pladser.

Aktiviteter i forbindelse med indsatsområde

- Investering i elektroniske fælder
- Opsætning og drift af 25 fælder i skraldespande på offentlige arealer
- Opsætning og drift af 25 fælder ved vildfordringspladser
- Opsætning og drift af 400 elektroniske klapfælder
- Opsyn med fælder ved behov.

Succeskriterier

- Antallet af anmeldelser er i 2021 reduceret med 20% ift. 2018-niveauet og udviklingen på landsplan
- Tilsyn pr. anmeldelse er halveret i 2021 ift. 2018-niveau

2. Reducere giftforbruget

En del af at bekæmpe rotter effektivt er kontinuerligt at vurdere, hvilken bekæmpelsesmetode der vil fungere bedst i den givne situation. Vi vil fokusere på, at der ved hver bekæmpelse aktivt tages stilling til, at den mest effektive bekæmpelsesmetode vælges – om det så er gift eller fælder.

For at kunne optimere bekæmpelsen, og sørge for at der i fremtiden bekæmpes så effektivt og giftfrit som muligt, vil giftforbruget følges tæt. Slagelse Kommune ønsker at halvere eget giftforbrug fra den kommunale rottebekæmpelse.

Aktiviteter i forbindelse med indsatsområde

- Administrative tilsyn og overvågning af giftforbrug
- Kompetenceudvikling af rottebekæmpere

Succeskriterier

- Mængden af gift pr. anmeldelse er reduceret med 50% i 2021 ift. 2018-niveau

- Mængden af stærke gifte er reduceret med 50% i 2021 ift. 2018-niveau

3. Implementering af RotteWeb

RotteWeb er en database for rottebekæmpelse, som Slagelse Kommune har indkøbt i 4. kvartal 2018. Rottedatabasen skal medvirke til at integrere kommunens samlede oplysninger om rottebekæmpelse. Herunder bekæmpelse med elektroniske fælder i kloak og over jorden. RotteWeb gør det muligt at opnå et bedre datagrundlag, og dermed udarbejde analyser og planlægge indsatser til en mere effektiv bekæmpelse.

Aktiviteter i forbindelse med indsatsområde

- Data fra elektroniske fælder er synligt i RotteWeb
- Efteruddannelse om RotteWeb
- Aftalt procedure for registrering i RotteWeb, herunder årsag
- Halvårlig afrapportering af årsagssammenhænge og udvælgelse af områder til rottebekæmpelse i kloak.

Succeskriterier

- Alle medarbejdere er fortrolig med RotteWeb i 2019
- Data fra elektroniske fælder er integreret i RotteWeb i 2019
- Ensartet registrering af data i RotteWeb i 2019

4. Vildtfodringspladser

Forekomst af rotter er et stort problem i forbindelse med vildtfodringspladser. Udfordringen i bekæmpelsen er, at rotterne har fri adgang til føde og ofte gode gemmesteder i nærheden.

Slagelse Kommune vil udarbejde en eller flere informationskampagner om korrekt vildtfodring. Kampagnen vil indeholde en beskrivelse af indretning af foderpladser, herunder rottesikring af foderstandere, korrekt placering af foderstandere, hvordan man undgår overfodring og spild, hvordan man fjerner rotternes gemmesteder eller lignende. Derudover vil vi prioritere brug af smarte løsninger ved vildtfodringspladserne, herunder elektroniske fælder og rovfuglepæle.

Aktiviteter i forbindelse med indsatsområde

- Udarbejdelse og gennemførelse af 2 informationskampagner
- Etablering og drift af 25 elektroniske fælder ved vildtfoderpladser
- Etablering og drift af 10 rovfuglepæle ved vildtfoderpladser

Succeskriterier

- 25% færre anmeldelser af rotter med årsagen vildtfodring i 2021 ift. 2018-niveau
- Der gennemføres 1 kampagne i hhv. 2020 og 2021
- Etablering og drift af 25 elektroniske fælder og 10 rovfuglepæle i 2020-21

Fokus på kloakrotter

5. Opsætning af rottespærre

Rottebekendtgørelsen stiller krav² om, at kommunen skal opsætte rottespærre i kloakledninger, der fører ind til kommunale, private og statslige daginstitutioner, skoler, plejehjem og hospitaler. Da det ikke er kommunens ejendomme, skal kommunen opnå tilladelse fra grundejerne, før der kan opsættes rottespærre.

Ved opsætning af rottespærre skal der laves en undersøgelse af kloakledningen opstrøms for rottespærren for at sikre, at den er fri for rotter.

I den forhenværende planperiode har Slagelse Kommune, ved Kommunale Ejendomme, opsat rottespærre på kommunale skoler og børnehaver. I den nye planperiode vil kommunen fortsat arbejde på at installere rottespærre, hvor det er hensigtsmæssigt og teknisk muligt.

Aktiviteter i forbindelse med indsatsområde

- Overblik over antal ejendomme og økonomisk omfang
- Arbejdsbeskrivelse for opgavens udførelse, herunder ansvarsfordeling
- Opsætning af rottespærre samt undersøgelse af kloakledninger opstrøms
- Eventuelt udstedelse af påbud til grundejer, hvis der findes kloakskader opstrøms
- Plan for vedligeholdelse af rottespærre
- Justering af rottegebyr

Succeskriterier

- Der er overblik over antallet af kommunale, private, regionale og statslige skoler, plejehjem og hospitaler i 2019
- Der er udarbejdet tidsplan og budget for etablering af rottespærre og evt. justering af rottegebyr i 2021
- Der er indhentet tilladelse og opsat rottespærre senest ved udgangen af 2021

6. Hurtigere udbedring af defekte kloakker og afløbsinstallationer

Defekte kloakker er en hyppig årsag til rotteanmeldelser i byzonen. På den baggrund har Slagelse Kommune i 2018 fået vedtaget et administrationsgrundlag for håndhævelse af rottebekæmpelse i Slagelse Kommune. Slagelse Kommune vil, ved konstatering af kloakdefekter som skyldes rotter, straks varsle og meddele påbud³ om udbedring af kloakdefekterne.

Aktiviteter i forbindelse med indsatsområde

- Rådgivning af grundejere i forbindelse med bekæmpelse og varsel af påbud
- Meddelelse af påbud om udbedring af kloakdefekter
- Opfølgning på sagen efter endt tidsfrist
- Evt. politianmeldelse eller selvhjælpshandling

² Bekendtgørelse nr. 1686 af 18. december 2018 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter §§ 13-16.

³ Lovhjemmel til at påbyde grundejere at undersøge og udbedre kloakskader findes i § 4 i Rottebekendtgørelsen

Succeskriterier

- Der er 25% færre rotteanmeldelser grundet kloakdefekter i 2021 ift. 2018-niveau
- 75% af rotteanmeldelser vedr. kloakdefekter er i 2021 afsluttet inden 6 måneder

7. Opsætning af kloakfælder

Slagelse Kommune har i 2018 igangsat bekæmpelse af rotter med kloakfælder. Vi har leaset 75 kloakfælder i en treårig periode. Herefter er der mulighed for at planlægge en ny periode, såfremt evalueringen af projektet viser sig positiv.

Kloakfælderne opsættes i udvalgte områder, hvor det er muligt i forhold til ledningsnettet. Slagelse Kommune har efter aftale lov til at opsætte kloakfælderne i SK Forsynings ledningsnet. Ideen med projektet er at flytte kloakfælderne til skiftende, afgrænsede områder efter behov.

Aktiviteter i forbindelse med indsatsområde

- Udvælge områder og planlægge forløb
- Opsætning af kloakfælder
- Evaluering kloakfældernes effektivitet

Succeskriterier

- Der fanges minimum 500 rotter i kloakfælderne pr. år
- 25% reduktion af antallet af rotteanmeldelser i de udvalgte områder ift. året før

Samarbejde mellem den kommunale rottebekæmpelse og SK Forsyning

Rottebekæmpelsen generelt

SK Forsyning deltager løbende i møder om rottebekæmpelsen, hvor der udveksles viden på området. SK Forsyning bidrager med generel kloakforståelse, hvilket også kan gøre sig gældende i specifikke rottesager.

SK forsyning gør et stort arbejde i at bekæmpe rotter på egne arealer med forskellige giftfri metoder. Dette giver et godt erfaringsgrundlag, som den kommunale rottebekæmpelse drager nytte af.

Samarbejde om kloakfælder

Slagelse Kommune er startet på bekæmpelse af rotter med kloakfælder. Bekæmpelsen er indtil videre planlagt at løbe i en treårig periode og er i høj grad baseret på et samarbejde mellem Slagelse Kommune og SK Forsyning, idet vi har fået lov til at sætte fælderne op i SK Forsynings ledningsnet.

SK Forsyning bidrager desuden positivt i planlægningen af placeringen af fælderne. Derudover er samarbejdet bygget op om en videreformidling af information mellem SK Forsyning og Slagelse Kommune, der er vigtig i forhold til forsyningens daglige kloakarbejde og planlægning heraf.

Privat bekæmpelse i Slagelse Kommune

Slagelse Kommune tillader privat bekæmpelse af bekæmpere med både R1- og R2-autorisation. Bekæmperen skal være registreret i Miljøstyrelsens autorisationssystem MAB. En R1-autoriseret person har lov til erhvervmæssig forebyggelse og bekæmpelse af rotter samt etablering af sikringsordninger. En R2-autoriseret person har lov til at foretage bekæmpelse af rotter på egen ejendom ved særlige opfyldte betingelser.

R1/R2-bekæmpere skal overholde alle vejledninger, bekendtgørelser og forskrifter vedrørende rottebekæmpelse samt bekæmpelse med gift fra Miljøstyrelsen.

Den private bekæmpelse skal følge den kommunale handleplan, og der skal altid forsøges at bekæmpe rotterne giftfrit, før der lægges gift ud. Selvom der foretages privat bekæmpelse, er der ved forekomst af rotter stadig anmeldeligt jf. §3 i Rottebekendtgørelsen.

Ved anmeldelse skal det oplyses, hvem der står for bekæmpelsen. Ved gentagne rotteproblemer, skal der foretages en anmeldelse til kommunen *hver gang*, der opleves en ny forekomst af rotter.

Slagelse Kommune vil føre løbende tilsyn med private rottebekæmpere. Hvis Slagelse Kommune ved tilsynene vurderer, at bekæmpelsen ikke overholdes, eller er i strid med lovgivningen, denne handleplan eller retningslinjer, eller at bekæmpelsen er utilstrækkelig, kan Slagelse Kommune vælge at overtage bekæmpelsen straks jf. § 6, stk. 7 i Rottebekendtgørelsen.

Referencer

1. Bekendtgørelse nr. 1686 af 18/12/2018 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (Rottebekendtgørelsen)
2. Slagelse Kommune – Serviceniveau i skadedyrsbekæmpelsen (2017)
3. Status på bekæmpelse af rotter i Slagelse Kommune (2017)
4. Miljøstyrelsen: Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter (2017)
5. Administrationsgrundlag for håndhævelse af rottebekæmpelse i Slagelse Kommune (2018)

Slagelse Kommune
Center for
Miljø, Plan og Teknik
Afdelingen Miljø
Dahlsvej 3
4220 Korsør

www.slagelse.dk

Januar 2019
Redaktion: Tine Fehrmann
Design: Miljø, Plan og Teknik/NFN
Tryk: Slagelse Kommune

